

SAMRÅDSREDOGÖRELSE

Upprättad av samhällsbyggnadskontoret i juni 2024

Ändring av detaljplan MA 109, Simpevarp 1:8 Oskarshamnsverket, Oskarshamns kommun

Dnr SBN 2023/000210

Uppdragsbeslut	2024-02-13
Samrådsbeslut	2024-03-12
Granskningsbeslut	2024-08-29

Inledning

I samrådsredogörelsen sammanställs inkomna synpunkter från samrådstiden tillsammans med kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet. Här redovisas även de ändringar av planhandlingarna som har gjorts inför granskningsskedet och vilka synpunkter som inte har tillgodosetts.

Samrådsskedet

Detaljplanen upprättas med standardförfarande, vilket betyder att planförslaget varit ute på samråd och nu ska ställas ut för granskning innan antagandeprövning sker. Samrådet pågick från 21 mars – 11 april och berörda sakägare, myndigheter och kommunala förvaltningar hade då tillfälle att lämna synpunkter gällande detaljplanen. Samrådet skickades ut via kommunens hemsida och genom direktutskick till berörda sakägare. Under samrådstiden fanns handlingarna tillgängliga på hemsidan och i entrén i Stadshuset.

Under samrådstiden kunde sakägare och intresserade boka ett personligt möte med den ansvariga planarkitekten för att ställa frågor och diskutera planen.

Sammanfattning av ändringar

Nedan är de ändringar som har gjorts i planhandlingarna efter samrådet.

- Planhandlingarna har gjorts tydligare kring vilka ändringar som föreslås.
- Byggrätten begränsas till 60 % av användningsområdet.
- Dagvattenutredning har kompletterats handlingarna.
- Byggnadshöjd har justerats till nockhöjd.

Utöver ovan nämnda justeringar har endast redaktionella ändringar gjorts.

Inkomna synpunkter

Under samrådstiden inkom yttranden från:

1. Länsstyrelsen
2. Lantmäteriet
3. Försvarsmakten
4. E.ON
5. Skanova
6. Kretslopp sydost
7. Privatperson
8. Privatperson

På följande sidor redovisa de inkomna synpunkterna följt av kommunens svar på hur synpunkterna beaktas i den fortsatta hanteringen av planärendet.

1. Länsstyrelsen

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt PBL 4 kap. 33 § p.5.

Kontroll enligt 11 kap. PBL

Länsstyrelsen bedömer att planändringen i sin nuvarande utformning strider mot, eller saknar underlag för att bedöma påverkan på, de intressen länsstyrelsen har att bevaka. Planen måste förbättras och justeras inom områdena människors hälsa och säkerhet samt miljökvalitetsnormer för vatten för att inte föranleda prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Länsstyrelsens synpunkter under ”Annan lagstiftning” och ”Rådgivande” behöver beaktas.

Hälsa och säkerhet - markföroreningar

Vid antagande av en detaljplan behöver kommunen säkerställa att marken är lämplig för sitt ändamål med avseende på risker kopplade till förorenade områden. Inom Simpevarp bedrivs endast kärnkraftsrelaterad verksamhet. Området är avgränsat och inhägnat. Inom planområdet bedrivs en specifik verksamhet som länsstyrelsen har det operativa tillsynsansvaret för enligt miljöbalken. I normalfallet bedömer länsstyrelsen att historisk inventering av potentiella föroreningskällor inom ett planområde behöver omfatta miljöfarliga verksamheter, bebyggelse, markutfyllnader, eventuell tippning av avfall samt vägar och annan infrastruktur. Inom det aktuella bedömer länsstyrelsen att föroreningsrisker kopplat till den miljöfarliga verksamheten kan hanteras inom prövning och tillsyn enligt miljöbalken. Vad gäller områden som tidigare inte varit exploaterade bedömer länsstyrelsen dock att föroreningsrisker kopplat till markutfyllnader behöver kartläggas innan planen antas. Om kommunen, efter en historisk inventering, bedömer att någon miljöteknisk undersökning inte behövs för att säkerställa markens lämplighet behöver ett sådant ställningstagande motiveras i planbeskrivningen.

Omgivningspåverkan

Även om detaljplaner med beteckning J i normalfallet möjliggör en bredd av olika industrirelaterade verksamheter bedöms bredden på verksamheter enligt den aktuella planen genom dess lokalisering till Simpevarp begränsad till kärnteknisk verksamhet. Inom det aktuella planområdet bedömer länsstyrelsen att omgivningspåverkan kan utgå från den bedömning som gjorts inom ramen för prövningen för den miljöfarliga verksamheten.

Översvämningsrisk och skyfall

Av planhandlingarna framgår att aktuellt planområde kan komma att översvämmas av stigande havsnivåer. Beaktat att kommunen infört en upplysning i plankartan om att ”Ny eller tillbyggnader ska utformas så att naturligt översvämmande vatten upp till + 2,8 meter över nollplanet (RH 2000) inte skadar byggnaden.” förefaller utrett att området har en faktisk problematik.

Länsstyrelsen bedömer att kärnkraftsverksamheten är av nationell betydelse och bedöms vara en samhällsviktig anläggning. Kommunen måste ha en planeringshorisont för pågående verksamhet och behöver fundera på hur länge kärnkraftsverksamheten ska kunna bedrivas på platsen. Kommunen behöver undersöka hur anläggningen över tid klarar av den pågående klimatförändringen med stigande havsvattennivåer och kraftigare skyfall. Risken för översvämnning handlar inte enbart om påverkan på liv och hälsa, utan det finns även andra konsekvenser som behöver beaktas vid en bedömning av risken. Det kan till exempel handla om egendomsskador eller skador eller avbrott på vissa verksamheter eller funktioner. Det kan också handla om översvämnning av verksamheter som leder till spridning av föroreningar och miljöskador. Vid bedömning av markens lämplighet utifrån översvämningsrisken räcker det inte att enbart bedöma om de nuvarande och/eller planerade byggnaderna kan klara översvämningsituationer. Även omkringliggande mark inom planområdet behöver bedömas. Det gäller särskilt med avseende på vägar och gator

och övrig tillgänglighet till byggnader. Kommunen måste utveckla sitt resonemang och bedöma om det krävs särskilda klimatanpassningsåtgärder för att planområdet ska anses som lämpligt för den användning som planen anger. Beaktat att planändringen medger utökad verksamhet är det ett grundläggande krav att kommunen utreder förutsättningarna för den tillkommande bebyggelsen. Länsstyrelsen saknar vidare information om hur planområdet ska avvattnas vid höga vattenflöden, detta eftersom det kan förekomma risker för översvämningar till exempel vid häftiga skyfall.

Miljö kvalitetsnormer (MKN) för vatten

Kommunen bedömning att MKN vatten inte påverkas negativt behöver motiveras utefter föreslagen utökad byggrätt i planen. För att inte riskera att vattenstatusen i en vattenförekomst försämras måste kommunen vidta och säkerställa alla rimliga åtgärder för att åtminstone minimera påverkan från planområdet. Det framgår inte hur, d.v.s. vilka åtgärder som ska vidtas för att inte försämra statusen.

Planförslaget styr byggnadshöjden men inte storleken på exploaterings/utnyttjandegraden på något annat sätt. Mer hårdgjorda ytor leder till mindre infiltration och mer föroreningar. Länsstyrelsen anser att kommunen på ett mer utförligt och tydligt sätt i planbeskrivningen behöver redovisa hur dagvattenhanteringen ska ske för den aktuella planen, samt vilka dagvattenrelaterade åtgärder som ska regleras med planbestämmelser.

Följande frågor behöver finnas med i planbeskrivningen. Vilka åtgärder kommer att vidtas för att minska mängden dagvatten? Hur ska omhändertagandet och reningen se ut för olika typer av dagvatten, såsom tak- och dagvatten samt dagvatten. Detta är framför allt viktigt för oexploaterade ytor. Vidare beskrivs att inom fastigheten bör dagvattnet fördröjas lokalt med naturliga metoder, som infiltration i möjligaste mån. Plankartan saknar dock bestämmelse som reglerar dagvattnets omhändertagande. Det finns heller ingen mark föreslagen för eventuell dagvattenhantering. Kommunen behöver förtydliga det i det fortsatta planarbetet. Texten i planbeskrivningen under rubriken Dagvatten under rubrik Detaljplanens bestämmelser och riktlinjer (sidan 5) är felaktig och stämmer inte överens med planändringens syfte. Det måste korrigeras.

Länsstyrelsens synpunkter - råd enligt 2 kap. PBL

Länsstyrelsen bedömer att kommunen genom planförslagets utformning frångår formalia. Länsstyrelsen anser därför att kommunen behöver se över ett antal punkter och justera framför allt planhandlingarna efter dessa.

Ändring av detaljplan

Länsstyrelsen vill uppmärksamma kommunen på att det bara kan finnas en detaljplan för ett geografiskt område och det går därför inte att göra ändringsplaner, tilläggsplaner eller liknande som ska gälla tillsammans med den ursprungliga planen. Det innebär att ändringar görs i den ursprungliga/befintliga planen/plankartan vid en ändring av detaljplan. När ändringen har vunnit laga kraft så är det planen i sin ändrade form som gäller.

Länsstyrelsen anser att kommunen behöver redovisa ändringarna av detaljplan i plankarta och inte bara i tillägget till planbeskrivning. Plankartan behöver alltså vara tydligare så att det framgår vilka planbestämmelser som läggs till och vilka är det som tas bort. Detta behöver korrigeras för att uppfylla kraven på tydlighet enligt 4 kap. 32 § PBL. Så länge tydlighetskravet uppfylls står det kommunen fritt att utforma detaljplanen på lämpligt sätt, men det kan försvåra framtida tolkning när detaljplanen ska göras digital.

Kommunen har gjort tillägg på gällande plankarta med rödmarkerade områden. Dessa behöver ersättas med egenskapsgränser i enlighet med de allmänna råden. Då ändringen inte omfattar alla mark på plankartan kan egenskapsgränser med prefix eller liknande, användas för att tydliggöra var ändringen gäller.

Byggnadshöjd bör helst inte användas. I detaljplanen finns planbestämmelser där begreppet byggnadshöjd används. Länsstyrelsen vill tipsa om att Boverket rekommenderar att höjd på

byggnadsverk endast i undantagsfall ska regleras med begreppet byggnadshöjd. Detta beror på att det i rättspraxis finns olika tolkningar av begreppet. När byggnadshöjd används kan lovprövningen försvåras och leda till svårförutsedda resultat. Boverket förordar i stället i första hand att totalhöjd eller nockhöjd används eller möjligen takfotshöjd.

Länsstyrelsens synpunkter enligt annan lagstiftning

I anslutning till denna detaljplan finns fornlämning. Tillstånd kan behövas inför ingrepp inom området. I god tid inför exploatering ska förfrågan om fornlämning alternativt ansökan om ingrepp i fornlämning eller fornlämningsområde skickas in till Länsstyrelsen.

Undersökning om betydande miljöpåverkan

Kommunen bedömer att ett genomförande av ändringarna inte kan antas innebära betydande påverkan på miljön, människors hälsa och säkerhet eller hushållningen med mark, vatten och andra resurser. Länsstyrelsen kan inte ta ställning till om genomförandet av planändringen kan antas medföra betydande miljöpåverkan innan ställningstagande om MKN vatten, översvämningsrisk och förorenade områden tydligare beskrivits för denna detaljplan.

Kommunens svar: *En beskrivning kring oexploaterade områden har lagts till i planbeskrivningen under – föroreningar. Planhandlingarna har förtydligats gällande klimatförändringar och eventuella översvämnningar. En dagvattenutredning har tagits fram av SKB. Texten kring dagvattenhanteringen har justerats. Plankartan har gjorts tydligare så att det framgår vilka planbestämmelser som läggs till och vilka som tas bort. Information om fornlämning finns i planbeskrivningen. Byggnadshöjd har justerats till nockhöjd.*

2. Lantmäteriet

Vid ändring av detaljplan är det vissa saker som måste bli rätt gällande plankartan.

Det är korrekt att en ändring av detaljplan görs på den ursprungliga plankartan.

Tilläggstavlan för planbestämmelserna är också tydlig. Det är dock viktigt att redovisningen i kartan blir korrekt.

Utgående bestämmelser ska ha kryss i plankartan som visar att de utgår, ta även med kryss över bestämmelserna i planbestämmelselistan. Lägga till detta på båda ställena.

Tillkomna bestämmelser ska förutom i planbestämmelselistan också redovisas på korrekt placering i plankartan.

Det bör förtydligas att genomförandetiden bara gäller för nytillkomna planbestämmelser och att övriga bestämmelser och användningar även fortsättningsvis har ursprunglig genomförandetid som har passerat.

Planbeskrivningen saknar en innehållsförteckning vilket bör kompletteras för att få en tydlig handling. Det bör även förtydligas vad som är ny respektive befintlig planbeskrivning.

Lantmäteriet förstår om kommunen vill ha en bestämmelse som överensstämmer med övriga detaljplanen men vill ändå påminna om att byggnadshöjd inte längre rekommenderas av Boverket som planbestämmelse. Idag rekommenderas istället högsta nockhöjd eller högsta totalhöjd för att redovisa höjd. Kommunen bör byta bestämmelsen mot någon av dessa.

Kommunens svar: *Planhandlingarna har gjorts tydligare. Genomförandetiden har också förtydligats. Innehållsförteckning har lagts till. Byggnadshöjd har ändrats till nockhöjd.*

3. Försvarsmakten

Försvarsmakten bedömer att planförslaget i sin nuvarande utformning inte riskerar medföra påtaglig skada på riksintresse för totalförsvarets militära del.

Kommunens svar: *Noteras*

4. Kretslopp sydost

Vid fortsatt planering för ombyggnation och förändring av området förutsättes att planering sker för framtida avfallshantering i enlighet med gällande renhållningsförordning.

Önskvärt är att vi får ta del av Ritningar innan bygglov sökes så vi kan se att man tagit hänsyn till Renhållningsordningen och Avfall Sveriges handbok.

Kommunens svar: *Noteras*

5. E.ON

E.ON Energidistribution AB (E.ON) har tagit del av inkomna handlingar i ovan rubricerat ärende och har inga synpunkter.

Kommunens svar: *Noteras*

6. Skanova

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Skanova önskar i ett tidigt skede medverka i planarbetet när detaljplanarbete påbörjas och kallas till samrådsmöten för det aktuella området för att kunna samordna nya ledningar.

Kommunens svar: *Information om kostnad för flytt av ledningar finns i planbeskrivningen.*

7. Fastighetsägare till Stora Laxemar 1:17

Jag skriver till er med anledning av de dokument jag fått på posten avseende ändring av detaljplan MA 109, Simpevarp 1:8 och jag har några frågor.

Vad är det som ska byggas med 35 meter i höjd? Enligt min mening verkar 35 meter orimligt högt och skulle förstöra estetiken i landskapet. Kommer det att medföra ytterligare buller? Ljudnivåerna från kärnkraftverket är redan nu oacceptabelt höga vilket jag påpekat ett flertal gånger.

Jag emotsätter mig detta förslag. Ser fram emot att ni hör av er till mig på mail så snart som möjligt.

Kommunens svar: *Planerad verksamhet innebär att del av den nya anläggningen behöver vara mellan 30 – 35 m hög och kommer planeras i direkt anslutning till befintlig. Avstånd mellan planerad byggnation och Stora Laxemar 1:17 är över 500 m, där området*

emellan består av skog. Kommunen bedömer inte att detta förslag kommer påverka fastigheten negativt. Verksamheten innebär inget buller för omgivningen vilket också finns beskrivet i inlämnad tillståndsansökan.

8. Fastighetsägare till Ström 1:17 och 1:18

Vi har blivit inbjudna till samråd såsom nära grannar till Simpevarp 1:8 och vill börja med att tacka för information och inbjudan. Vi har stugor på ön Strömsö/Förön som ligger strax sydväst om det område som planförslaget gäller.

Förslaget innebär att möjliggöra ökad byggnation – såväl till ytan som på höjden – åt det håll som Strömsö ligger. Om förslaget går igenom och det så småningom kommer att bli byggarbetsplats och därefter nya byggnader på området, så inser vi att det kommer att påverka oss på Strömsö. Därför vill vi redan i detta skede ställa några frågor och dryfta några funderingar.

Ljudnivån från kärnkraftverket och CLAB är redan nu störande när vinden ligger på från det hållet. För 30 år sedan hördes ingenting därifrån, så det har redan skett en ökning av ljudnivå. Vad har man för plan för att minska störande ljud i framtiden – särskilt om det ska byggas mera i området?

Upplysningen från kärnkraftverket och CLAB har också blivit starkare på senare tid. Hur har man planerat att minimera starkt ljus om det ska bli en byggarbetsplats?

Om det på sikt ska byggas en 35 meter hög byggnad på föreslagen plats, så kommer det att påverka miljön kring våra stugor. Det kommer att bli en helt ny vy och såväl utsikt som insynsförhållanden förändras. Gissningsvis påverkar det även värdet på våra fastigheter negativt. Hur tänker man kring den här typen av konsekvenser?

Tack för att vi fick möjlighet att se och lämna synpunkter på och ställa frågor om detta förslag.

Kommunens svar:

Planerad verksamhet innebär inget buller för omgivningen vilket också finns beskrivet i inlämnad tillståndsansökan.

Upplysning av kärnkraftsverksamheten är en säkerhetsfråga. Vad det gäller negativ påverkan under byggarbetstiden hänvisas till en direktkontakt med SKB. Planerad verksamhet innebär att del av den nya anläggningen behöver vara mellan 30 – 35 m hög och planeras i direkt anslutning till befintlig. Avståndet från planerad byggnation till bebyggelse på Strömsö är ca 340 – 350 m.

Kommunens bedömning är att planerad anläggning inte strider mot inriktningen i den fördjupade översiktsplanen från 2007 över Simpevarps- och Laxemarsområdet.

Inkomna synpunkter anses ha blivit delvis tillgodosedda och planen kan nu skickas ut på granskning.

Samhällsbyggnadskontoret
Planavdelningen

Regina Laine
Mark- och planingenjör